

TLAČOVÁ SPRÁVA

Autor, titul výstavy: Lenka L. Lukačovičová: *Šedá kniha*
Miesto konania: Galéria Jána Koniarka v Trnave, Synagóga – Centrum súčasného umenia, Halenárska 2, Trnava
Kurátorka: Simona Bérešová
Vernisáž: 2.11. 2016 (Str) o 18.00 hod.
Trvanie výstavy: 2.11. (Str) – 4.12.(Ne) 2016

Fotografka Lenka Lukačovičová predstaví v priestoroch Synagógy – Centra súčasného umenia svoj dlhodobý projekt s názvom *Šedá kniha*, v rámci ktorého rozvíja dva hlavné, vzájomne sa prelínajúce faktory: na jednej strane to je téma politických väzenkýň z obdobia socializmu v Československu, na strane druhej ide o hru s médiom fotografie a skúmanie jej hraníc.

Názov *Šedá kniha* prebrala autorka z rovnomenného spisu z 50. rokov, ktorý vydalo Ministerstvo spravodlivosti s cieľom dokázať právoplatnosť procesu s Miladou Horákovou. V tvorbe sa Lenka zamerala nielen na Horákovú, ale aj na osudy ďalších ženských väzenkýň z tohto obdobia a na priestory väzníc.

Výstava pozostáva z dvoch hlavných častí, ktoré sú vytvárané nielen fotografiami, ale aj samotným priestorom synagógy a návštevníkmi. Najvýraznejšou časťou je monumentálna inštalácia z fotografií na skle rozložených na zemi, ktoré zachytávajú portréty politických väzenkýň 50. – 70. rokov. A práve tu sa z návštevníka výstavy stáva aj jej aktér, ktorý je vyzvaný k tomu, aby prešiel po sklách s fotografiami. Dochádza tak k ich deštrukcii, ktorá mení charakter celej inštalácie. Ide o tzv. work in progress, teda o dielo, ktoré sa mení počas celého trvania výstavy a „dokončí“ ho až posledný návštevník. Deštrukcia portrétov zároveň vytvára metaforu osudov žien, ktorým totalitný režim od 50. rokov v prenesenom slova zmysle „skákal po hlavách“ a často im úplne zničil životy.

Druhá časť výstavy je zameraná na väznice, ich priestory a architektúru. Inštalácia veľkoformátovej farebnej fotografie na prvom poschodí vytvára ilúziu, vďaka ktorej sa návštevník dostáva sám do väzenského priestoru. Oproti sa nachádzajú fotografie prenesené na plátno, čím získavajú charakter maľby. Vznikajú parafrázy krajinomaľby, na prvý pohľad idyllickej, aj keď uprostred nachádzame väznicu.

Podobná hra s fotografiou je typická pre tvorbu Lenky Lukačovičovej a na výstave ju nájdeme hneď niekoľkokrát. Napodobeniny maľby sú konfrontované s tradičnou veľkoformátovou fotografiou, pričom pracujú s priestorom vo fotografiách a vďaka ich inštalácii aj s priestorom synagógy. Pri sklenených fotografiách a ich monumentálnom umiestnení v hlavnej lodi bývalého chrámu vidíme sochársky prístup k inštalácii ako aj performatívny charakter diela vďaka jeho neustálej premene počas výstavy.

Všetky spomenuté časti robia z výstavy *Šedá kniha* jedno veľké dielo. Fotografie vytvárajú spolu s ich inštaláciou, priestorom trnavskej synagógy a návštevníkmi tzv. Gesamtkunstwerk, ktorý nadobudne svoju finálnu podobu až keď výstava skončí.

Lenka L. Lukačovičová (1987, Trnava) sa venuje fotografii, najmä v jej konceptuálnej podobe. Často prestupuje hranice média a pracuje s rôznymi inštaláciami a materiálmi. Vyštudovala kulturológiu na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a fotografiu na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Od roku 2014 je doktorandkou na Katedre fotografie a nových médií na Vysokej škole výtvarných umení. Žije a tvorí v Bratislave.

Simona Bérešová

Hlavný partner: výstavu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.